

csengelei krónika

★ INFORMÁCIÓS LAP ★

V. évfolyam 3. szám

1996. február 1.

Csengele látképe a víztoronyból IV.

*A Május 1. utca és az Akácfa utca kereszteződése
(fotó: Nacsá Jánosné)*

Elkelt az alsó-csengelei ÁFÉSZ-bolt

Kuklis András a belterületi Kis-ABC mellé megszerezte az alsó-csengelei élelmiszerbolt tulajdonjogát is. Terveiről beszélgettünk.

Üzleti titok-e, hogy mennyiért vette meg a boltot? Én 860 ezret hallottam...

- Ez nem titok. 800 ezer volt berendezéssel, pénztárgéppel meg mindennel együtt.

Versenytárgyaláson szerezte meg a tulajdonjogot?

- Nem. Az ÁFÉSZ-nak kellett a pénz, és én egyben kifizettem a vételárat. Már tavaly is ajánlották nekem, csak akkor még arról nem volt szó. Voltak más jelentkezők is erre a boltra, de ők olcsóbban és részletfizetésre szerették volna.

Marad-e a bolt profilja?

- Továbbra is élelmiszerboltként akarom üzemeltetni, csak nagyobb választékkal, mint eddig. Február 1-jén veszem át a boltot. Utána meszelés-mázolás következik. Ha javul az idő, akkor járdát is fogok építeni. Február 20-a körül, de legkésőbb március elején szeretnék újra kinyitni.

Változik-e a nyitvatartási idő?

- Marad a korábbi nyitvatartási idő annyi változással, hogy csütörtökön is nyitva fogunk tartani. A maszek világban a hétköznapi szünnap már nem megy.

Jó üzletnek látszik az új boltja?

- Ha eltartja magát és egy kis haszon is lesz rajta, akkor a mai viszonyok között jó. Eddig is volt havi 500-600 ezer forintos forgalma, egy kis árubővitéssel ez csak fokozható.

Néhány éve szóbeszéd tárgya volt, hogy pékséget akar nyitni Csengelén. Volt ennek valami alapja?

- Ez tervbe volt véve, de egyelőre nincs róla szó. Az igaz, hogy a korábbi benzinkút helyén nekünk is van egy portánk az Erdélyi Feriek mellett. A pékség a lakóházzal együtt ott lesz majd. Ez egy 10 milliós

beruházás és akkor fog megalósulni, hogyha kedvezményes hitelhez sikerül hozzájutnom. A kenyér árának jelentős részét a szállítási költség teszi ki. Ha helyben készülne a kenyér, olcsóbban tudnám adni. Ez adta az ötletet a pékség építéséhez.

Köszönöm a beszélgetést!

(-r -ly)

A rendfenntartás csengelei története (VIII. rész)

1951. novemberében a következő személyekből állt a csengelei rendőrőrs: Veszprémi István őrsparancsnok, Komjáti Sándor őrsparancsok-helyettes, Biliczki József, Farkas József, Kurucsai András, Simon József, Vincze József és Zelei András. Az őrs működési területéhez tartozott Pusztaszer és Kistelek egy része is. A szolgálatot a csendőr vezénylési rendszerben látták el. 1953 őszén megszűntet-

Csengelei rendőrök az 1940-es évek második feléből

CSONGRÁD MEGYEI KAPITÁNYSÁG
II. Személyi Osztály
Hódmezővásárhely, Szabó János u. 1.
Postafiók 41. Telefon: 150, 159, 173.

Szám: 141-K-85/2-1952.II/1.

K o m j á t i S á n d o r elvtárs
rendőrszakaszvezető

S z e g e d .

Értesitem, hogy a csengelei őrsön az őrspk. helyettesi teendők ellátásá-
alól felmentem ugyanott mint területfelelőst hagyom meg.

Hódmezővásárhely, 1952. november 17.
Megyei kapitányság Vezetője mb.

Dobrasándor
/:Dobra Sándor:/
r. őrtorm.

B.M.Csongrádmegyei Főosztály.
K á d e r o s z t á l y .

K o m j á t i S á n d o r elvtárs
r. őrmester.

C s e n g e l e .

Megbízom Önt, a Belügyminiszter Elvtárs 27.sz. Parancsa alapján
Csengele községben a körzetmegbízotti teendők ellátásával.

S z e g e d , 1955. október 7.

Fóvényes
Fóvényes András r. alezr.
főosztályvezető R.Helyettes.

Komjádi Sándor kinevezési okmányai

tek a csengelei rendőrőrsöt. Az állomány ezután a Kisteleki Rendőrőrshez tartozott, onnak jártak ki járőrözni. Területfelelősnek Biliczki Józsefet és Vincze Józsefet jelölték ki.

A körzeti megbízotti szolgálat bevezetése után, 1955. szeptember 1-jén nevezték ki Csengelére KMB-nek Komjáti Sándort. Ő nyugdíjba vonulásáig, 1973. július 1-ig látta el ezt a feladatot. [23] Magatartásával nagy tiszteletet vívott ki magának, és mint tanácsstag, a közeletben is részt

vett. Még ma is nagy tisztelettel beszélnek róla. Az utóda Rác András lett, aki mintegy 2 évig volt Csengelén. 1976. június 18-án Soós István lett a körzeti megbízott. Előtte két évig nem lakott rendőr a faluban. Soós sokszor a Szolgálati Szabályzatot be nem tartva intézkedett, ezért pl. 1978-ban két esetben is hivatalos személy elleni erőszakot követtek el ellene. Soós elhalálása miatt 1979. december 1-től Szécsi Géza lett a KMB-s. Magánéleti problémái miatt 1983-ban ő is távozott. Ezután 2 évig nem volt helyi rendőr Csengelén. Császár Józsefet 1985. augusztus 1-től nevezték ki a helyi körzeti megbízottnak. Őt túlkapasai miatt helyezték el a községből. 1987. augusztus 1-től jelen sorok írója, Molnár Mihály lett a körzeti megbízott.

Pecset 1949-ből

Az 1987-ben felavatott KMB-iroda

A körzeti megbízotti iroda 1987. december 15-ig a Tanácsháza melléképületében volt elhelyezve. Az egy helyiségből álló iroda a rendőri céloknak nem volt megfelelő. Ezt a parancsnokok éveken keresztül jelezték, de csak 1987. év végén került sor a végleges megoldásra. Ekkor avatták fel az új KMB. irodát a Felszabadulás u. 11. szám alatt, melyhez szolgálati lakás is tartozik.

A tanulmányom végén meg kell emlékezni a rendfenntartás önkéntes segítőiről is. Már 1850-ben létezett Szeged külterületén a kapitánysági rendszer. [24] Kapitánynak tekintélyes, rátermett, tehetős gazdákat választottak meg. Az állások tiszteletbeliek és bizalmiak voltak. Munkájukért csak szerény díjazás járt, de mentesültek a közmunka alól. Számos más feladatuk mellett feladatuk volt, hogy "Szemmel tartják kerületükben folyton a közbiztonságot, gondoskodnak arról, hogy bármely lopás, rablás vagy egyéb bűntény a pusztai rendőrségnek mielőbb tudomására jusson". A kapitányok

Csókási Mihály
saját kezű aláírás

Név: Csókási Mihály

*Önkéntes rendőri igazol-
vány*

ÖNKÉNTES RENDŐR

INTÉZKEDÉSRE JOGOSULT

Szolgálatának ~~szisztem~~ teljesítése közben
hivatalos személynek tekintendő!

Szeged, 1976. dec. 27. n.

P. H.

Ferenc J. ...
aláírás

munkáját az esküdtek segítették. Működésük felett a rendőr-főkapitány gyakorolt felügyeletet. [25] Egy 1887-es adat szerint Kordás Ferenc volt a csengelei kapitány. [26] A tanyai kapitányságok az 1950-es közigazgatási reformig fennállottak.

A segédrendőri szolgálat 1954-ben indult meg az országban, akkor még jogi alap nélkül. Az 1066/1955. számú miniszertanácsi határozat alapján kezdett működni az önkéntesrendőri mozgalom. [27] A csengelei csoport tagjai voltak: Hegedűs Péter, Laczkó József, Túri Ferenc, Túri György és Túri Imre. Létszámuk később a 20-at is meghaladta. A csoportvezető Terecskei Sándor lett, akit Seres Ferenc, majd Csókási Mihály követett ebben a tisztségben. Az önkéntesrendőrök feladata volt a rendőrség segítése a közrend és közbiztonság védelmében. Önálló intézkedési joguk volt. A rendszerváltást követően a mozgalmat megszüntették, helyét - részben - a polgárőrség tölti be.

A csengelei polgárőrség 1990. november 18-án alakult meg önálló egyesületként. Vezetője Kucsora Péter lett, aki jelenleg is betölti e tisztséget. A polgárőrség is segíti a rendőri munkát. Főleg önállóan tevékenykednek, bár intézkedési joguk nincs. Jelenlétükkel nagy mértékben visszaszorították a betöréses lopásokat, ezért elismerés illeti őket.

Molnár Mihály

Források:

[23] Komjáti Sándor visszaemlékezése 1994-ben

[24] Juhász Antal: A szegedi táj tanyái. In: Móra Ferenc Múzeum évkönyve 1982/83-2. (Szeged 1989) 101. p.

[25] Tanyai kapitánysági szabályrendelet (Szeged 1886)

[26] Mint a [24], de 79. p.

[27] Szilvási Ferenc: A körzeti megbízotti szolgálat harminc éve (BM Könyvkiadó 1984) 48. p.

VÁSÁRNAPTÁR

A listát a Kereskedelmi Életből vettük át, az adatokért nem tudunk felelősséget vállalni. Célszerű a vásárt megelőzően a helyi Polgármesteri Hivatalt telefonon felhívni, mert egyes vásárok elmaradhatnak.

A rövidítések feloldása: oák=országos állat- és kirakodó vásár, ok=országos kirakodó vásár, bv=búcsívásár, oá=országos állatvásár, mgv=munkagépvásár, osk= országos sertés- és kirakodó vásár, av=autóvásár, kjv=közúti jármű vásár, ün=ünnepi vásár, R=régiségvásár.

Február 1. (csütörtök): Celldömölk - ok, Eger - oák, Ónod - oák, Pécs - R, Vésztő - oák.

Február 2. (péntek): Hódmezővásárhely - oá, Miskolc - ok, Ónod - oá, Pécs-R, Tornyiszentmiklós - ok.

Február 3. (szombat): Abony - oá, Békéscsaba - oák, Debrecen - av, Eger - av, Hajdúszoboszló - ok, Jánoshida - oák, Kecskemét - ok és kjv, Komló - oák és av, Magyarnándor - oák, Miskolc - av, Ónod - ok, Pécs - oák és R és av, Tarcál - oák, Tornaszentjakab - oák.

Február 4. (vasárnap): Albertirsa - oák és av, Bonyhád - oák, Debrecen - av, Eger - av, Győr - av, Hajdúszoboszló - ok, Hódmezővásárhely - av, Jászapáti - oák, Kaposvár - oák, Kecskemét - ün és kjv, Kiskunhalas - oák és av és kutyavásár, Kistelek - oák, Lajosmizse - oák és av, Miskolc - av, Nagykőrös - av, Nyíregyháza - av, Pápa - av, Pécs - ok és R és av, Szentes - oá, Szolnok - av, Tápíogyöngye - oák, Tiszakécske - av, Törökszentmiklós - av, Zalaegerszeg - av.

Február 5. (hétfő): Csongrád - oá, Putnok - oák.

Február 6. (kedd): Bátorfyerenye - oák, Eger - ok, Nagykanizsa - oák, Pápa - oá, Tiszaluc - oák.

Február 7. (szerda): Csorna - oák, Eger - ok, Miskolc - oák és osk.

Február 8. (csütörtök): Eger - ok, Komádi - oá, Mezőkövesd - oá.

Február 9. (péntek): Miskolc - ok, Sásd - oák.

Február 10. (szombat): Debrecen - av, Dunapataj - oák, Eger - av, Hajdúszoboszló - ok, Jászberény - oák, Kecskemét - ok és kjv, Kiskunmajsa

- oák, Kompolt - oák, Miskolc - av, Patvarc - oák, Pécs - ok és av, Török-szentmiklós - oák.

Február 11. (vasárnap): Balassagyarmat - av, Debrecen - av, Dunaújváros - oák, Eger - av, Farnos - oák, Gyomaendrőd - oák, Hajdúszoboszló - ok, Hódmezővásárhely - av, Jászalsószentgyörgy - oák, Kecskemét - üv és kjv, Miskolc - av, Nyíregyháza - av, Pásztó - oák, Pécs - oák és av, Szentés - oák, Szolnok - av, Zalaegerszeg - av.

Február 12. (hétfő): Mezőkeresztes - oák.

Február 13. (kedd): Eger - ok, Zalaegerszeg - oák.

Február 14. (szerda): Eger - ok, Mezőcsát - oák, Miskolc - osk.

Február 15. (csütörtök): Eger - ok, Ragály - oák.

Február 16. (péntek): Miskolc - ok.

Február 17. (szombat): Aszód - oák, Debrecen - av, Eger - av, Hajdúszoboszló - ok, Kecskemét - ok és kjv, Mezőberény - oák, Miskolc - av, Mohács - oák, Pécs - ok és av, Sárbogárd - oák, Szerencs - oák.

Február 18. (vasárnap): Böhönye - oák, Debrecen - av, Dunaújváros - av, Eger - av, Hajdúszoboszló - ok, Heves - oák és av+mgv, Hódmezővásárhely - av, Jászapáti - av, Jászládány - oák, Kaposvár - ok, Kecskemét - oák, Kunszentmiklós - oák, Miskolc - av, Mórahalom - oák, Nyíregyháza - av, Pécs - oák és av, Szolnok - av, Tizsakécske - oák, Vác - oák, Zagyvarékas - oák, Zalaegerszeg - av.

Február 19. (hétfő): Szil - ok.

Február 20. (kedd): Bódvaszilás - oák, Eger - ok, Fertőszentmiklós - oák.

Február 21. (szerda): Eger - ok, Jánoshalma - oák, Miskolc - osk, Rudabánya - oák.

Február 22. (csütörtök): Eger - ok, Ragály - oák.

Február 23. (péntek): Dévaványa - oá, Miskolc - ok.

Február 24. (szombat): Debrecen - av, Eger - av, Hajdúszoboszló - ok, Isaszeg - oák, Jászárokszállás - oák, Kapuvár - oá, Kecskemét - ok és kjv, Mezőberény - av + mgv, Miskolc - av, Pécs ok és av.

Február 25. (vasárnap): Balassagyarmat - av, Békésszentandrás - oák, Bodrogkeresztúr - ok, Csongrád - av, Csorna - av, Debrecen - av, Eger - av, Hajdúszoboszló - ok, Hódmezővásárhely - av, Jászkisér - oák, Kaposvár - av és hobbi és kisállat vásár, Kecskemét - üv és kjv, Miskolc - av, Nagyatád - ok, Nagykáta - oák, Nyíregyháza - av, Pásztó - av, Pécs - oák

és av, Romhány - oák, Szolnok - av, Zalaegerszeg - av.

Február 26. (hétfő): -

Február 27. (kedd): Eger - ok, Kapuvár - oá, Pincehely - oák.

Február 28. (szerda): Eger - ok, Miskolc - osk, Örkény - oák.

Február 29. (csütörtök): Eger - ok, Pécs - R.

Archívum

Ezt írták Csengeléről 30 éve:

Sor a pénztár előtt

Az ajtó előtt 20-25 ember várakozik. Megéri a türelmet, hiszen az év végi elszámolás forintjait fizeti a csengelei Aranykalász Tsz. Bár a természet tavaly a szövetkezeti gazdák zsebébe nyúlt, a belvív mintegy másfél milliót emelt ki a közös kasszából, mégis jól alakult a zárszámadás. Hiszen Forgó Gyula traktorista 390 munkaegységért több mint 15 ezer forintot, Gera Antal fogatos 314 munkaegység fejében 12 ezer 500 forintot kapott. Röviden: a lényeg az, hogy a szegény csengelei homokon 40 forint értékű munkaegységet teremtettek az Aranykalász Tsz gazdái. Ezenkívül a részes művelésben - ki mennyit fogott ki - kukoricát, burgonyát és takarmányféléket kaptak. A családi számvetések így elfogadhatóan alakultak. A tsz szintén tovább gyarapodott, s tavalyi közös munka nyomán hárommillió 500 ezer forint értékkel nőtt a közös vagyon. Gyümölcstároló, műtrágyaraktár, permetlétorony építését kezdték meg. Az idej költségekre 800 ezer forintot tartalékoztak. A tsz vezetősége úgy tervezi, hogy 50 holdon újfajta kerti dohányt

termeszt. Kétszer annyi (vagyis összesen 230 darab) marhát hizlalnak meg, mint tavaly. Így alapozzák meg 1966-ra is pénzforrásaikat a csengelei Aranykalász Tsz gazdái.

(Megjelent a Délmagyarország 1966. február 10-i számában)

Ezt írták Csengeléről 10 éve:

Mi éri meg a termelőnek?

Csengelén hagyománya van a szarvasmarha tenyésztésnek. A kettős hasznosítású magyartarka-állomány 420-ra fejlődött fel, ennél többre nem számítanak, hisz akkor már költséges építkezésbe kellene fogni. Húshasznú magyarszürke tehénből 34 van jelenleg, pár éven belül száz-százötvenre szeretnék növelni a létszámot. Az egész telep nyeresége a gyenge termőhelyi adottságúaknak járó árkiegészítés nélkül 935 ezer forint. A költségekhez viszonyított 8 százalékos eredmény a befektetett munkához és pénzhez viszonyítva nem túl biztató, ennek mindenképp 10 százalék fölött kellene lennie. A sokszor hangoztatott belső tartalékok feltárásában már messze jutottak.

Pigniczki András állattenyésztési főágazat-vezető szerint a legfőbb, hogy veszteség nélkül kihúzzák addig, míg rendeződnek a sorok. Csak a remény éltet, hogy pár éven belül ismét lesz értelme ennek az ősi és nagyon szép szakmának, az állattenyésztésnek. Addig is munkát ad az ittenieknek, s a gyenge homokon a szerves trágya sem nélkülözhető. A takarmányozásban a legolcsóbb változatokat alakították ki. A 12 ezer tonna széna és siló egy részét az itt jól termő szudáni fű adja. Ennek a növénynek még egy haszna volt, a kaszálás után a magyarszürke tehének legelték le, szépen kipendültek rajta. A talajadottságokat, a tenyésztett fajtákat, a takarmányokat így próbálják összhangba hozni,

hogy a veszteséget elkerüljék. A szarvasmarha-tenyésztésben kevesebb a biztató változtatás, mint más ágazatokban. Igaz, a 90 filléres tejáremelés jól jött, és a hús állami támogatása is nőtt egy forinttal, de az export felár megszüntetése 2 forintos kilónkénti kiesést okoz. [...]

Tóth Szeles István

(A Délmagyarország 1986. február 4-i számában megjelent cikk részlete)

Faluházi hírek

A Faluház az alábbi nyitvatartási idő szerint üzemel:

Hétfőn	17-19	Német nyelvtanfolyam
	17-22	Asztalitenisz és biliárd
Kedden	8-16	Könyvtár
Szerdán	18-22	Asztalitenisz és biliárd
Csütörtökön	8-16	Könyvtár
	17-19	Néptánc
	17-21	Asszonykórus és citerazenekar
Pénteken	13-17	Társastánc gyerekeknek
Szombaton	13-17	Társastánc felnőtteknek (kéthetente)

Lantosné Horváth Irén

csengélei Környika

★ DE ZINFORMÁCIÓS LAP ★

Szegények

Két gyerek bandukol hazafelé az iskolából.

- Lejössz játszani?
- Nem mehetek, krumplit kell pucolnom az ebédhez.
- És ebéd után?
- El kell mosogatnom.
- De utána?
- Segítek anyunak a takarításnál.
- De csórók vagytok! Miért nem alkalmaztok egy nagymamát?

Az első randevú

Emese az első randevújára készül, édesanyja izgatottan kérdezi:

- Remélem, nem engeded be a fiúdat a szobádba! Tudod, hogy aggódom.
- Hát persze hogy nem - válaszolja Emese. - Az ő lakására megyünk, aggódjon az ő anyja!

A l t a t á s

Egy bokszolónak sürgősen ki kell venni a vakbelét.

- Alszik már a páciens? - kérdi az operációra érkező sebész az altatóorvost.
- Sajnos nem - panaszkodik az. - Mindig azt hiszem, hogy alszik végre, de kilencnél taplra ugrik.

Szakértelem

Csinos, fiatal nő jelentkezik a személyzeti osztályon: állást keres.

- *Mihez ért? - kérdi a káderes.*
- *Semmihez.*
- *Sajnálom! Azok az állások már mind foglaltak.*

Állatvédők

- Doktor úr, csináljon valamit a feleségemmel - könyörög a férj a pszichiáternek. - Nem bírom tovább! Harminc macskát tart a lakásban. El tudja képzelni, micsoda bűz ez bezárt ablakok mellett?
- Hát miért nem nyit ablakot? - kérdi a pszichiáter.
- Hogyisne! Hogy mind a kétszáz galambom elrepüljön?

Pontos meghatározás

- Tisztelendő úr kérem, bűn az, hogy esténként odahaza gyönyörködni szoktam a tülkőr előtt a szépségemben?
- Nem bűn az, lányom, csak tévedés...

HÍRDETÉSEK

Fotó szakboltom nyílik február 5-én a Kistelek, Kossuth u. 16. szám alatt.

- Fényképezőgépek, filmek, elemek, albumok, képkeretek nagy választékban kaphatók.

- Fényképezőgép javítás, szaktanácsadás.

- Filmkidolgozás 1 nap alatt, ajándék filmmel is.

Nacsa Jánosné
Kistelek, Kossuth u. 16.
(SZTK-val szemben)

Eladó számítógéphez való 1 db VT-21400 sornyomtató (12.000 Ft) és 2 db Philips mono monitor (5.500 Ft/db). Érdeklődni lehet Vigh Attila palackozott ital boltjában (telefon: 386 063).

Gyerekjátékok, ajándékok, könyvek, különböző témájú keretezett képek, valamint eszergályozott TV-asztalok és virágállványok kaphatók a Presszó melletti virágboltomban.

Novákné Vízványó Erzsébet

Táp-takarmány kereskedésemet építőanyag árusítással bővítettem. 10 q feletti vásárlás esetén Csengele területén díjtalan házhozszállítás!

Baranyi József kereskedő
Csengele, Arany J. u. 1.
☎386 024 rádió☎06-60/480 678

Billenős IFÁ-val sóder szállítást vállalok: 1.100 Ft/m³. Érdeklődni lehet Csókási Zoltánnál a Csengele, Felszabadulás u. 15/A. szám alatt vagy a 386 173 telefonon.

Családi eseményekre (lakodalom, ballagás stb.) 220 Volttal működő hűtőkocsit lehet bérelni Csókási Lászlótól a Csengele, Petőfi u. 20. szám alatt. ☎386 082

Minden típusú szivattyú javítását, továbbá háztáji gépekhez való alkatrészek gyártását (fogaskerék stb.) vállalom. PB-gáz szabványos csatlakozó (pörkölőhöz stb.) állandóan kapható.

Dénes Balázs vállalkozó
Csengele, Felszabadulás u. 3. szám
☎ 386 017

Garancia felelősség-, casco-, lakás- és vagyonbiztosítást köthet Csengelén. Részletes tájékoztatóval állok a tisztelt ügyfelek rendelkezésére.

Süli Lajosné
☎ 386 044

A Csengelei Polgárőr Csoport támogatóinak
havonta kétszer megjelenő lapja

Kiadja és sokszorozítja: Csengelei Polgárőr Csoport Felelős kiadó: Kucsora Péter
Szerkesztőség: Csengele, Felszabadulás u. 11. Felelős szerkesztő: Moinár Mihály
